

UJ CIBBORA

AZ UJ Cibbora Családszövetség képes gyermeklapja

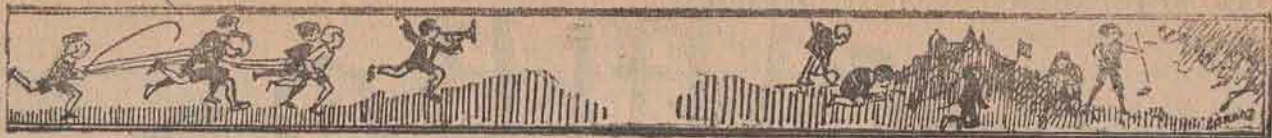
MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR

SZERKESZTI ES KIADJA:

F. LÁSZLÓ MARCELLA

Van szerencsém magamat bemutatni, Orrszarvu Tóni a nevem.
Vagy most jut eszembe! hogy én már egyszer bemutatkoztam,
sőt fényképet is küldtem a cibborák nak.

Kérjük hátralékos előfizetőinket, hogy előfizetésüket mielőbb rendezni sziveskedjenek, mert különben a lap küldését részükre kénytelenek leszünk beszüntetni. Előfizetőink pontosságától függ a mi zavartalan megjelenésünk is. Amennyiben lennének olyanok, akik kis lapunkat nem tartanák meg, úgy kérjük az eddigi számok ellenértékét kiadói-catalunknak beküldeni.

APRÓSÁGOK — TARKASÁGOK

AZ ÉLETMENTŐ CSERKÉSZ.

Bodó Akosnak hívják. Tizenegy éves. A legnagyobb cserkész kitüntetést kapta: zöld szalagon az életmentő érmet.

— Tizenegy éves? és már életet mentett? — gondoljátok ti felesévalva és hitetlenkedve. Bizony ez a tizenegy éves öklömnymi gyerek már életet mentett — hajszál híján — a saját élete árán.

Visegrád körül táboroztak a Duna mellett, mikor egyszer fürdés közben egyik cserkész társa a vízben alábukott és segítségért kiáltott. A tizenegy éves gyermek nem habozott, utána ugrott a fuldoklónak. Nem csak az uszni nem tudó fiu huzta le a mélységbe, hanem a sodró ár is ellene támadt. De a kicsi hős hosszú küzdelem után mégis a fűzfák alá vergődött, ahol addig a fűzfa lehajló ágába kapaszkodtak, amíg észrevették és a veszedelmes helyzetből kimentették őket. Ezért a bátor cselekedetért kapta kicsi Bodó Akos a kitüntetést. S mikor Lord Baden Powell minden életmentővel külön-külön kezét fogott, ezeket mondta nekik:

— Ti vagytok a cserkész jelszónak: „Légy résen“ — igaz megtestesítői. Példák arra, hogy mi az igazi kötelesség teljesítés. Mentsetek, óvjátok, tartsátok meg ezután is sokoknak az életét. A jó Isten áldjon meg benneteket.

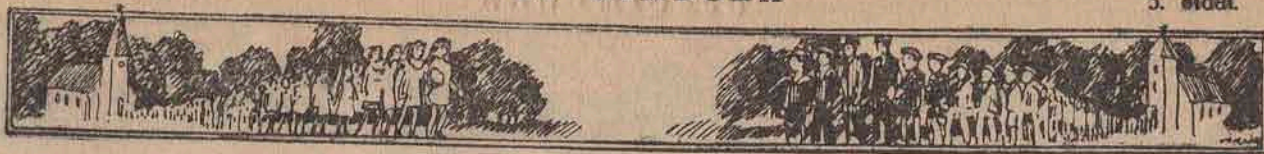
A cserkész világtábor már feloszlott, sokan hazamentek hazájukba, de nagyon sokan csapatostól járják be a vendéglátó országot, hogy jól megismerjék azt a népet,

amelyik annyi szeretettel látta vendégül 52 nemzet ifjait.

Ma már ritkán történnek hajó katasztrófák, de bizony ötven, száz, kétszáz évvel ezelőtt nem egy kincsekkel, arannyal, ezüsttel magrakot hajó lett a tengeri vihar áldozata. Írtak a nagy világlapok annak idején az „Egyipt“ elsüllyedéséről is. Most Rómából írják, hogy az Astiglió nevű olasz gőzös azon fáradozik, hogy felszínre hozza az elsüllyedt hajó aranszállítmányát. Sikertült is buvárok által megtalálni a hajóroncsok pontos fekvését. A hajót vastag iszap, hínár-réteg borítja s tele van apró tengeri állatkákkal, de az arany s más kincsek érintetlenül megmaradtak. Az „Astiglio“ eddig 80 millió frank értékű arany rudat emelt ki a tenger mélyéről. De még mindig maradt ott 30—40 millió értékű. **Hány szegény,** munkanélküli ember családját lehetne ebből téliire felruházni. De még egy kis szalonnára, lisztre és más élelmiszerre is jutna bőven ebből a rengeteg pénzből.

Az Egyesült Államok egyik kis városában légyfogó versenyt rendeztek a gyermekek. Az egész városban nagy volt az érdeklődés a verseny iránt. A polgármester 50 dollárt tűzött ki a nyertesnek, aki a legtöbb legyet fogja. Az 50 dollárt egy szegény mosófia nyerte el, aki 4952 legyet fogott el balkézzevel, mivel suta volt. Ha a versenyen csak 15.000 legyet pusztítottak el és ha egyetlen légy csak 500 petét rak le egy nyáron számitsátok ki, hány légytól szabadították meg a világot?

Az angol footbalszabályok szerint a kapu szélessége 8 yard. Minthogy egy yard ninesen egy méter, az egyes európai országok nagyon szabadon számították át méterekre ezt a távolságot. Így történt meg, hogy a németeknél 730 cm. a kapu szélessége, Svájcban 720, Spanyolországban 732, másutt 723 cm. Így tehát előfordulhat az, hogy, ami Spanyolországban gyönyörű gól lenne, az Svájcban legfeljebb csak szivfacsaró kapufa. (Szatmári Ujság.)

Régi történet

Régen volt. Rózsi még csak a IV. elemibe járt. Szülei nagyon szegények voltak. Mariska, a Rózsi osztálytársa, szülei után jó módon élt. Szépen öltöztették, még a Cimborát is járatták neki. (De a régi, Elek nagyapó Cimboráját.)

Mariska és Rózsi jó barátságban voltak. A Cimborát is nagyon sokszor együtt olvasták el. Talán Rózsi jobban is szerette a kis lapot, mint Mariska.

Különösen szerette a nagyapó üzeneteit olvasni. Egyszer elhatározta, hogy ő is írni fog Elek nagyapónak. De nem volt ám sem levélpapírja, sem pénze. Nagyon eliszomorodott, mert tudta, hogy édes anyjának sincsen. De csak hamar a felderült az arca.

Elővett egy füzet lapot és egy elhasznált borítékot. A borítékot szétbontotta s a mintájára kivágott egy másikat a füzetlapból. Aztán össze ragasztotta, ahol kellett. S milyen nagy volt az öröme, hogy sikerült! Levélpapír már könyebben akadt. Megírta szép kerek betűkkel a levelet. Nagy gonddal megcimezte a borítékot s lezárta. Elvitte a postára. Ott egy bácsi épen bélyeget ragasztott egy szép fehér borítékra. (Az nem füzetlapból volt készítve, mint a Rózsié.)

Mikor Rózsi meglátta, hogy a bácsi mit csinál, akkor jutott eszébe, hogy neki sem bélyege sem pénze nincs. Bélyeg nélkül pedig a posta nem viszi el a levelet. Most már igazán elszomorodott. Szeme könnyes lett. Lassan megfordult és haza ment. A kis levelet eltette.

Telt, mult az idő. Rózsi nagy leány lett. A levélkérő egészen megfeledkezett. De egyszer csak honnan, honnan nem, valahonnan előkerült. Felbontotta és elolvasta a már megsárgult tíz éves levelet:

„Drága Nagyapó!

A jó Iste még nagyon sokáig éltesse, hogy minél több jóra tanítson bennünket és hogy minél több mesét írhasson. Nekem nem jár a Cimborá, de a Dombi Máriaét, aki nekem jó barátnőm, — mindig elolvasom s nagyon, de nagyon szeretem.

Sok jót kívánok Elek nagyapónak és ke-

zeit csókolom
Szatmár, 1923. jan. 5.“

Szeghi Rózsi.

Mikor elolvasta a régi betűket, visszagondolt gyermekkorára. Milyen nagyon szerette a Cimborát s hogy várta! Mennyire szeretett volna Nagyapónak írni, de nem volt pénze! S már nem él Elek nagyapó. Tündérországot bejáró lelkét magához szólította a jó Isten . . .

Hirtelen csengő gyermeki nevetés ütötte meg a fülét és egy gondolata támadt: igaz, hogy Elek nagyapó meghalt, de él a szelleme s ha a Cimborá már nincs is, itt van az Uj Cimborá s meg fogom Bözsikének, a hugomnak rendelni, hadd örüljön ő is, mint én egykor.

Pár nap múlva már hozta is a postás a kis újságot. Milyen boldog volt Bözsike. Öszszesókolta a nényé arcát és megköszönte neki, hogy ilyen nagy örömet szerzett a számára.

És Rózsiából ismét gyermek lett, együtt olvasta kisesi hugával a tiznaponként érkező újságot. S éppen olyan örömet szerzett neki, ha Bözsikének üzent a szerkesztőnéni, mint ha annak idején neki üzent volna drága jó Elek nagyapó, ha lett volna pénze és el tudta volna küldeni azt a tíz év előtti levelet . . .
Szatmár, 1923. aug. 17.

Székely Berta.

Elek nagyapó már négyéve halott. 1929. augusztus 17.-én hullt ki kezéből a kisbacsoni íróasztal mellett a toll . . .

Kis cimborák! Álljuk körül gondolatban a kisbacsoni virágos sirt. Rakjunk rá sok-sok virágot, a hála, az emlékezés virágait.

Szenteljük meg emlékét annak, aki anynyi szeretettel hajolt föléje minden gyermeknek.

Elek nagyapó emléke, szellemi hagyatéka drága örökség, amelyet a hála soha nem muló érzésével őriznek a régi unokák, a régi cimborák, s amelyet a régiektől átvesznek az újak, az új cimborák.

Föld alatt, föld felett

I r t a : L á s z l ó M a r c e l l a

MÁSODIK KÖTET KÖSZÉN ORSZÁGBAN

Ez már régebben volt, amikor Szökőkút — mondhatni még a gyermekkorát élte. De nagykorában is vissza emlékezett a nagyanyjára, aki egy igen öreg és tiszteletreméltó Barlangi Folyam volt. A fiatal Csermelyek, Patakok néha harsogó, gyors iramodással futottak el mellette, keresték az Oceánt. Ilyenkor a tiszteletreméltó és lassan hömpölygő Barlangi Folyam esendes, komoly hangon mondta:

— Fölösleges ez a nagy törtetés és esőrtetés, fiaim. Előbb úgy sem juttok el a nagy Oceánba, míg az időtök el nem jön. Látjátok, én érzem, hogy nekem már eljött az időm és nem sokára magához ölel a nagy Oceán. És Szökőkút nagyanyjának, az igen öreg és tiszteletreméltó Barlangi Folyamnak igaza volt, egy nap csakugyan magához ölelte a nagy Oceán.

A folyók, patakok, csermelyek éppúgy nem halnak meg, mint az ásványok. Mikor nagyon előregednek, úgy, hogy már csak lassan hömpölyögnek folyóágyukban, akkor az Oceán magába fogadja őket.

Szökőkút nagyon szerette a nagyanyját és meg is siratta, amikor nem volt többé. Nem felejtette el azokat a gyönyörű meséket soha, amelyeket neki még gyermekkorában mondott. Ezek közül a mesék közül legjobban tetszett neki a Hallgató fekete erdő meséje. És most, hogy Kőszénországon kellett keresztül mennie, eszébe jutott öreg nagyanyja, a Barlangi Folyam, akit az Oceán ölelt magához és eszébe jutott a régen hallott mese, mintha csak tegnap hallotta volna a nagyanyjától.

— Hogy is mesélte csak nagyanyám?

A hallgató fekete erdő meséje.

Régen, nagyon régen, mielőtt a mostani fák és a mostani emberek éltek volna, volt egy más, még szebb, még gyönyörűbb világ.

Ebben a régi világban sokkal magasabbra és vastagabbra nőttek a fák, mint most. Ezek a fák büszkék és kevélyek voltak arra, hogy ők milyen magasak. A jó Isten többi teremtményeivel — madárral, a bogárral, a széllel, a napsugárral szóba sem akartak állni. Csak néztek fel koronáikkal az ég felé és még magasabbak akartak lenni.

— Egész az égig fogunk nőni, az Isten ablakáig — mondták kevélyen a fák.

A jó Isten meghallotta ezt és megintette őket:

— Fák! Fák! Mire való ez a kevély lázadás? Nem tartalak titeket épp olyan kedves gyermekeimnek, mint a többi teremtményeim? Megmondom nektek, tiszteletlen a kevélységetek, hogy az én ablakaimig akartok nőni. Mit gondoltok, ha az erdők egész az égig érnek, akkor én nem fogok lelátani tőletek, az ágaitok, koronátok miatt?

Nem látom meg a rosszándéku tolvaj embert, amikor bemászik a más ablakán és ellopja a más tyukját meg a más libáját, meg amikor az ölyv lecsap a szelid galambra.

A fák hajlongtak jobbra, hajlongtak balra a szélben és valamit zúgtak maguk között, de azt nem lehetett hallani, hogy mit. A jó Isten azt hitte, hogy megértették parancsát. A fák azonban nem fogadtak szót, nem használt nekik az intés. Csak tovább nőttek.

Akkor a jó Isten megharagudott rájuk és azt mondta:

— Engedetlen fák — nem törődöm többé veletek — nyeljen el benneteket a föld mélye!

Eppen akkor nagy földrengés volt. Megmozdultak a hegyek, a folyók kiléptek medreikből. Rengett, morgott, mohogott a föld mindenfelé. A fák rémülten jajgattak, nyögtek és ágaikkal egymásba kapaszkodtak. De már késő volt a kevélységük megbánása. A nagy földrengésben egyszerre megnyílt a föld és a remegő, reszkető fák, az egész nagy rengeteg erdő lesüllyedt a föld alá. Ott aztán a sok-sok

ezer év alatt kővé változtak, tiszta fekete kővé, olyan kemény kővé, mint amilyen kemény a kevelységük, az elbizakodottságuk volt. — Ha néha rájuk találnak az emberek, azt mondják:

— Nini köszén! De ők is tudják a lázadó erdők történetét.

Ezek a halott fák mind feketék voltak. A törzse a fáknak, a levelük, az ágaik — minden, minden fekete. Az egész rengeteg erdő fekete.

— Lássátok fák: miért voltatok olyan engedetlenek a jó Istennel szemben, mondta Szökőkút részvétellel, akkor nem büntetett volna meg így benneteket. Ki tudja, még most is élnétek és fenn a föld felszínén hallhatnátok a madarak csicseregését és örülhetnétek a melegítő napsugaraknak.

A fák sötéten, dacosan hallgattak. Nem szóltak Szökőkút szavaira egy szót sem.

Amint ment el az egyik fa alatt, felnézett az ágak közé.

— Nini! egy kis madár az ágak között, kiáltott fel örvendezve. S várta, hogy az egyszer csak megszólal és énekelni fog. De azt ugyan várhatta, a kis madár nem szólalhatott meg, mert néma volt, halott, mint a fák. Őt is lehozta a földrengés a fákkal együtt és sok időn át feketévé vált, mint a fák s az egész erdő.

Máshol meg a fekete fűben egy kis nyulat látott szaladni — egy nagy farkas kergette. Szökőkút megijedt:

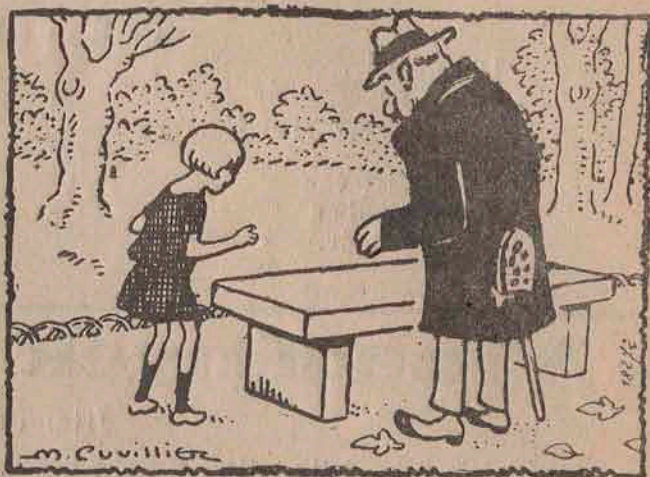
— Jaj! a farkas rögtön megfogja a kis nyulat! S rákiáltott a kis nyulra:

— Szaladj nyuszika! szedd a lábad!

Csak mikor a közelükbe ért, látta, hogy amíg a világ világ lesz, a farkas mindig kergetni fogja azt a nyulat, de soha el nem fogja, mert abban a pereben változtatta fekete kővé a jó Isten őket, mikor a farkas el is akarta esipni a kis nyulat.

— Milyen furcsa világ ez — gondolta el Szökőkút, minden halott fekete köszén. Vajjon megbocsát-e egyszer a jó Isten ezeknek az engedetlen, sötéten, dacosan hallgató fáknak? Ha megbocsát, akkor fel is támasztja ezt a halott fekete erdőt — és a kis madár énekelni fog az ágak között, a nyuszi pedig úgy eliramodik a farkas elől, hogy az soha meg nem találja.

(Folytatjuk.)

Most már tudjátok, hogy hol volt a Klárika vajaskenyere?

A BETEGSÉGTERJESZTŐ PAPAGÁLYOK

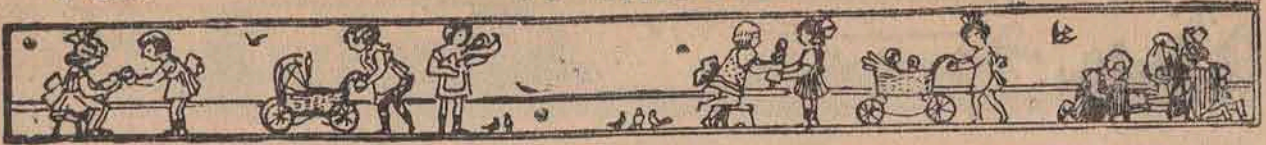
Egy osztrák papagálykereskedő Braziliából új, fiatal papagályokat hozott. A madarak barátai érdeklődéssel keresték fel a madárkereskedő boltját. De ám egy nap megbetegedtek a papagályok. A kereskedő Klaus Róbert állatorvost akart hívni, de már nem volt rá ideje, mert őt magát is hirtelen rendkívül magas láz verte le a lábáról úgy, hogy azonnal kórházba kellett szállítani. Az orvosok megállapították, hogy a papagályok egy veszedelmes trópusi járvány bacillusait hurcolták be magukkal, amely betegséget a kereskedő kapott meg legelőször. Most a bécsi rendőrség rendeletet adott ki, hogy azonnal pusztítsák el az összes papagályokat. Azokat pedig, akik a kereskedő boltjában megfordultak, mind orvosi megfigyelés alá vették, nehogy a veszedelmes betegség rajtuk keresztül elterjedjen.

ÜZLETI SZELLEM

A batizi elemi iskolában kérdi a tanító néni Gyurkától:

— Mondd meg nekem, mit csinált József Egyiptomban!

Gyurka (kis gondolkodás után): József? József Egyiptomban buzát árult.

BUCSU A NYARTÓL.

Oh, de kár,
Hogy elmész már
Te szép nyár!!!

Az ősz itt van
A nyomodban
Siet már.

Nagyvárad.

Jön a hideg,
Minden rideg
Oh, de kár!

Kár, hogy elmész
Messze, elmész
Te szép yár!!!

Irta: Ney Andor.

A szegények építőmestere

Irta: Jo Mihali.

Az építőmester bölintott: „Helyes, mindent meg fogsz tanulni, amire szükséged van“, s azzal oktatni kezdte. Nemsokára messzeföldön Misi volt a legképzettebb építőmester és sok száz kőművest foglalkoztatott. Azt hiszitek, hogy azért gőgös lett? Dehogynem! Most is ép úgy viselte kék zubbonyát, mint azelőtt. Igaz, hogy ez finomabb szövethől készült, mint amelyet édesanyja varrt neki, de csak kék zubbony volt ez is s ép úgy világított a létrákon, mikor Misi a kőműveseknek segített, mint inaskorában. De most már nem nevettek rajta, mert más az, ha azt mondom: „Ezt szeretném megtenni — vagy pedig — ezt még ma megteszem!“

Pyen volt Misi. Egész utcákat bontatott le, sötét pincelakásokat törölt el a föld színéről. Világossá, tágassá tette a szűk városot; fehér házakat épített lapos tetővel, hogy az ajtóból lehessen látni az eget s az ablakon beáradjon a napsugár. A sötét udvarokat virágos és veteményes kertekké alakította át; itt-ott gyümölcsfát ültetett, hogy esténként alatta ülhessemek a gyermekek és énekelhessék:

„Körül csillagos az ég...“
mert most aztán láthatják a csillagokat, holdat, a napot is.

De Misi azért szegény maradt. Mert a házak, amelyeket a szegények számára épített, sokba kerültek s minden keresetét felélesztették.

Néhányszor megkísérelte az ördög. Előkelő ur alakjában jelent meg, arannyal telt

pénztárcát mutatott neki: „Építs nekem oszlopos palotát — szólt — száz emelete legyen, hogy uralkodjék az egész városon s mindent anyékba borítson. Annyi pénzt adok érte, hogy egész életedben nem kell többé dolgoznod!“

De Misi csak mosolygott: „Építse csak meg a palotáját uram, ha elég erős a keze, hogy egyetlen téglát felemeljen. Én nem építök olyan épületet, amely anyékot vet a szegények hajlékaira. Hanem fölösleges aranyból ajándékozhatna valamit az én lakásaim számára. Istennek tetsző dolgot cselekedszik, az emberekkel pedig nagy jót tesz.“

De tudjátok, hogy az ördög nem képes hallani Isten nevét, mert azonnal föld alá süllyed. Most is úgy tett. Csak szurok és kénbüz maradt utána, úgyhogy Misinek orrát csavartta: „Isten irgalmazzon; ez csakugyan az ördög volt; mindjárt gondoltam!“

Igy Misi megmaradt annak, ami volt: a szegények építőmesterének. De mikor meghallja hogy egy ifju munkás énekel, vagy nevet az állványon, magához hivatja és megkérdi: „Fiu, akarsz-e az utódom lenni?“ S ha a fiatalember így felel: „Igen, akarok“, akkor elkezd tanítani s belőle építőmestert farag.

Te is megtanulhatod, csak eredj hozzá és mond: „Mester, én is szeretnék dolgozni!“ És ez nem is olyan nehéz, ha a szived helyén van, ha segíteni akarsz embertársaidnak és nem félsz az igazi munkától.

Németből fordította: Ilonka néni.

NE SZOLJ OTTHON!

Nyár van! . . . Forró a napsugár . . .
 . . . Karesi, Bandi fürödni ment.
 Már messziről fénylő szemmel
 Köszöntik a folyó vizet.
 Egy-két ugrás és boldogan
 A két fiu a parton van.

Vizbe lépnek . . . Bandi még fél,
 Két lépést, ha tesz előre.
 Karesi rá nevetve fröcsent
 S felvidulnak egy-kettőre.
 Fejük bubja is vizes lett,
 Nem bánja már a két gyermek.

Ketten vannak csak a vízben;
 A part mentén kergetőznek,
 Mert beljebb mély . . . Bandi megáll:
 „Nézd Karesi, ott hányan jönnek?
 Menjünk beljebb, sokan lesziünk,
 Ne mondhasák, hogy nincs mersziünk.”
 „En nem megyek; a víz ott mély!”
 Szólt Karesi, de Bandi indult.
 S csak félvállról felelt vissza:
 „Maradj gyáva s magad gunyold!”
 Bandi lépdelt, Karesi maradt.
 . . . Megérkezett a kis csapat . . .

Kacagva, egymást locsolva
 Szálltak vízbe egymás után.
 Fiuk, lánykák és felnőttek.
 S köztük Karesi pár perc múltán

Tovább játszott, de Banditól
 Felhangzott egy rémült sikoly.

Csönd lett . . . A vig, játszó csapat
 Lelkendezve figyelt, bámult . . .
 . . . A mély vízben egy fejecske
 Tünt fel s újra viz alá hullt.
 Karesi felsírt: „Jaj, ez Bandi!
 Óh, ne hagyják belefulni!

Egy nagy fiu arra uszott . . .
 A löbbiek úgy figyelték.
 . . . Ujra feltünt s a nagy fiu
 Elkapta a kis fejceskét;
 Küzdve, fujva, lubickolva
 Partra hozta félig halva.

Karesi is kijött a vízből,
 S mikor kis pajtása indult
 „Hozzá ment mindent feledve,
 Vele lépegetve így szólt:
 „Mondtam, ugye, a víz ott mély,
 Mért mentél be? . . . Mért hősködtél!”

Szóttlan mentek egy darabig;
 Gondolkodtak fejlődgetva.
 Haza látott árnyalt szemük . . .
 Tompán esendült Bandi hangja:
 „Ne szólj otthon Karesi lelkem,
 Tudod, már eleget nyeltem!”

Boduár Irma.

Csevegés Tudóka Ferkóval

A LÉGYRŐL.

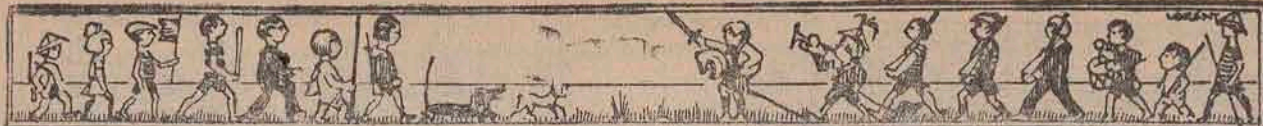
— Olyan szemtelen ez a légy, hiába za-
 varom el, ismét visszaszáll és csak a szemem-
 met kerülgeti.

— Hogy a légy szemtelen, tolakodó, az
 a kisebbik baj fiam, a nagyobbik baj ott
 van, hogy veszedelmes is, mert sok olyan
 kárt csinál a légy, amiről nem is igen tud-
 ják, hogy a légy okozta.

— Hát valami nagy kárt nem tehet az
 a kis rovar azért, hogy röpköd, meg, hogy
 sok van belőle, azért még nem kell kigyót-
 békét rákiáltani. Mivel táplálkozna pl. a
 pók, ha nem volna légy?

— Mondasz valamit, fiam, de nem min-
 dent. Te még keveset olvastál arról, hogy a
 légy milyen veszedelmes ellensége az em-

ber egészségének. Ugyanis a légy repülő-piszok és mint ilyen, nagyon terjeszti a ragadós betegségeket. Mindenütt ott van, mindenre rászáll és minden szennyt, piszkot, betegség csirát magára szed és tovább viszi. A dögről előre száll szemétdombokról a kenyérra, beteg emberről egészségesre és így terjeszti szinte észrevétel nélkül a bacillusokat, a betegség csirákat. Sokszor megesezt már, hogy olyan legyek, amelyek dögön jártak, megécsiptek valakit, aki a csipéstől vérmérgezést kapott és meg is halt. A légy, mint láthatod, bár mindenki ismeri, igen veszedelmes rovar, azért minden fajtáját pusztítani kell.

— Hát a legyek is van különböző fajtája?

— A dongólégy, a kockás hűslégy, a sajt légy, a cseresznyelégy, a marhapöcsök, a marhabögöly, a lóbögöly vagy lóbagóc, juhögöly, a hesszeni légy, a csikoshátú huralégy, a lepkerontó légy, a lebegő légy, a méh utánzó légy, a szunvoglégy fajták közül pedig a veszedelmes kolumbácsi légy, a cecelégy, moszkitok mind, de mind igen nagy kárára vannak az emberi és állati egészséges szervezeteknek. Akad ugyan egy-két hasznos fajta is közöttük, de általában veszedelmes, pusztítandó rovar.

— Azt tudom, édes apám, hogy a légy nagyon szaporos állat, azt mondják, hogy a légy 4—500 petét rak egy nyáron és az 8—10 nap alatt kikél, a fiatal légy pedig ismét szaporodik, de azt szeretném tudni, hogyan lehetne kiirtani mindet a világon?

— Az szinte lehetetlen fiam. A leghatásosabban a légy petéit nyers olajjal pusztítják, de fogdossák, mint legyet, fogóval és csapóval is, azonkívül madarak, pókok is pusztítják, de még mindig marad annyi, hogy érdemes legyen óvakodni tőle az embernek.

— Miért is adták neki azt a nevet, hogy légy.

— Ugy tartja a monda, fiam, hogy amikor az Úr megteremtette az állatokat és nevet adott nekik, ez a kis féreg valahogy kimaradt a sorból hát odatolakodott előre és jelezte, hogy neki még nincs neve. Erre az

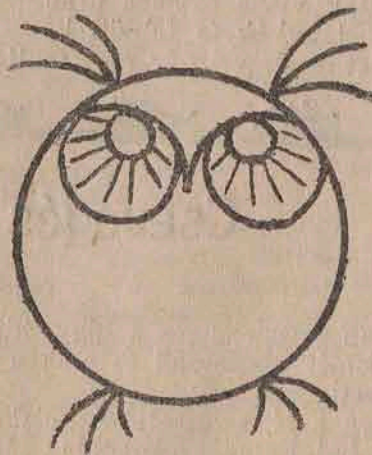
Úr ráhagyta na, légy te is az állatok között. Azóta légy a légy és csak megtört személy az állatok között. Lám csak, még a kutya is utána kap, az is haragszik a szentelenkedőre.

— Légy talán mindenütt van, ahol ember él?

— Valószínű, fiam, hiszen sok közmondás is van már a légyről, az is azt bizonyítja, hogy sok van belőle és együtt él az ember társaságában. A több hasznos dolgot végzett emberről azt mondják, hogy egy csapással két legyet ütött; az alamuszi emberre azt mondják, hogy lassu, mint az őszi légy, ha valaki csekélységet nagy hü-hóval akar elintézni, azt mondják rá, hogy légyre támad buzogánnyal; ha pedig jámbor, szelid, zárkózott természetű, akkor azt mondják rá, hogy a légynek sem árt; ha pedig okos, ravasz, fortélyos ember, azzal illetik, hogy no ez is tudja mitől döglök a légy, a restre, hogy a lábászárán üti a legyet.

Fejezzük be mostani beszélgetésünket egy közös kis fogadalommal fiam és pedig határozzuk el, hogy a legyet ezután: nelégynek hívjuk és pusztítani fogjuk ott, ahol csak tehetjük.

Baczoni János.

Uhu bagoly nénit, aki lerajzolja a szerkesztő néni dicséretét kapja.

ÉDESANYA POSTÁJA

A gyermek egészsége

Irja: Dr. Steuer Jenő

A nap tehát az élő szervezetek legfőbb erő és energia forrása. Nemcsak a besugárzás ideje alatt van reánk hatással, hanem még azután is sokáig. A bőr kipirul és megbarnul. Ezek azonban a nap hatásának csak külső jelei. Ugyanekkor a test belsejében, a szervezet háztartásában és vegyi összetételében láthatatlan, de annál fontosabb elváltozások jönnek létre. Ezekről egyszer majd bővebben fogok szólni. Most csak annyit, hogy a napsugárának sehol sincs az egészség szempontjából akkora jelentősége, mint a gyermekkorban. Az a sokféle baj és betegség, amely a legkorábbi gyermekkorban lesben áll és fenyeget, éppen a nap hiánya miatt válik legtöbbször veszélyessé. Sötét, fénytelen lakások, szabad levegőn, napos területen való túlkeves tartózkodás nemcsak a gyermek fejlődésében érezteti káros hatását, hanem az egészség tartósságában is. De mint minden jóból, úgy a naptól is megárt a sok. Különösen vonatkozik ez a nyári napra. Ennek a forróságát és túlságos melegét ugyanis csakis az erők és egészségesek bírják s még ezek is csak mértékkel. Gyenge vagy beteg embernek a nyári nap egyáltalán nem való. Éppígy nem való zsengekorú gyermekeknek, főképesemőknék. A kisgyermekeknél graszszáló nyári hasmenések túlnyomórésze a forró napon való túlságos felhevülés következménye legtöbbször.

Ahogy kis munkatársaink irnak . . .

ÁGICA ÉS AZ ALVÓBABA.

Ágica jó bizonyítványt
Kapott évvégére,
Szerető jó szüleinek
Nem kis öröme.

Szorgalmának meg is kapta
Bezeg a jutalmát:
Vett neki az apukája
Egy szép alvóbabát.

Ágica a babát forró
Szeretettel óvja,
Világ minden kincséért sem
Aduá másnak oda.

Hálát ad a jó Istenek
Este lefektében,
S álmában is a babával
Játszadzik szépen.

Pástyán István.

KALÁSZ.

A nap heve forrón tűz a földekre
A mezőn a kalász telve, érve.
Meghajol a sarló alatt s le hull a földre.
A malomban liszté őrölve,
Később kenyér lesz belőle.
Áldjuk neved Istenünk,
Hogy életet adtál minékünk.

Irta: Kovács Margit.

Öreg Pali bácsi portája

LEVÉL GÓBÉORSZÁGBÓL.

Kedves Szerkesztő néni!

Már nem sokáig nyaralunk itt ebben a gyönyörű kis faluban. Közeledik a vakáció vége s vissza kell menni az iskolába. Nagy ujságot írok a szerkesztő néninek: tegnap megnéztük a híres székely balladajátékot: a „Julia szép leány“, Nyirő József darabját. Ugyanis anyukának dolga volt Kézdivásárhelyen, s engem is magával vitt. Olyan örööm volt, mikor a Kovács Hirlapiroda kirakatában megláttam felém mosolyogni az Uj Cimborát. Az ujság mellett észrevett anyuka egy nagy színházi plakátot: „Julia szép leány“ — olvassa. No fiam, ezt a darabot megnézzük, mondta. Este el is mentünk a színházba.

Jaj, de gyönyörű volt ez az előadás! Szünet közben egy ur hangosan mondta: A székely kékmadár! Felrepült a székely kékmadár! Sokan a szemüket törölgették a meghatottságtól, a büszkeségtől. Erre a balladajátékra mi, erdélyiek, igazán büszkék lehetünk.

Három balladán épült fel a darab. „Julia szép leány“, Kerekes Izsák“ és „A fogoly székely katona“ balladáján. A ruhák, a beszéd, a zene, a dalok mind a székely nép életét, lelki világát tükrözik vissza. Egyik dalt anyuka le is jegyezte és ideadta nekem, hogy küldjem el az Uj Cimborának. Ime hát küldöm is:

döm is:

Szabad a madárnak,
Ágról-ágra szállni,
Csak nekem nem szabad
Már tégedet látni.

Istenem, Istenem,
De megvertél engem,
Szerencsétlen társsal,
Holtig való gyásszal.

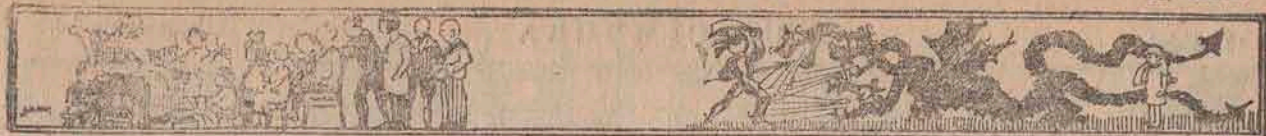
Ugy hallottuk anyukával, hogy Erdély több városában is lejátszák ezt a darabot. Milyen jó lenne, ha hozzánk Szatmárra is eljönne a Székely Kékmadár, hogy ott is megismerjék a székely nép lelkét, multját, viselkedését és dalait.

Zárom levelem abban a reményben, hogy már nemsokára viszontlátom a szerkesztő aénit.

Az Uj Cimborá legművészebb olvasója:

Horváth Árpád, III. g. o. t.

SZERKESZTŐI ÜZENET:

Ha levelet írtok gyermekek, pontosan írjátok meg a helység nevét, ahol laktok, az esztlendőt, a hónapot és a napot. Azí is megírhatjátok, hogy hány évesek vagytok és hanyadik osztályba jártok.

Teleky Dezső, Atvincz. Levelét megkaptuk, a küldött cikket köszönjük, rögtön át is olvastuk. A gyermeknek sok érdeklős dolgot tanulnak majd belőle. Addig is még levélben válaszolunk, szíves üdvözlésünket küldjük. — Bodnár Irma, Nagyvárád. Ugye milyen gyors és pontos az Uj Cimbora postája? Az átmásolt képeket megkaptuk. Most már csak azí várjuk, hogy anyagilag egy kicsit erősödjünk s akkor ezek a képek sorra jönni fognak. Ha vannak képei ügyes humoros versekkel, csak küldje be. Jó illusztrációkat mindig örömmel fogadunk. Kérjük, hogy a megindult iskolai évvel kis lapunkat a gyermekek közli terjessze, ismertesse. Szíves üdvözlés. — Kovács Nándor, Szilágysomlyó. Legutóbb küldött cikkeit megkaptuk. A Cár inge, Anni bácsi pápaszeme, a kis vers s a főbbiek is jók, egymásután jönni is fognak. Szíves üdvözlésünk. — Kovács Margit, Szalmár. Kedves kicsi leánykám, a magá lelke bélé van sok-sok kincsesel. Eppen ezért nincs oka rá, hogy félénk legyen bárkivel szemben is. De hogyha néha úgy énti, hogy az emberek ok nélkül megbánják, arjon nekik, mindig megértéssel olvassuk sorait. „A hegyek között” jönni fog, a kis vers is. Ellenben a „Kacsa mama” gyenge, azí nem használhatjuk. — Papp István és Tibor. Hol töltöttétek a vakációt? Készülétek majd el a beszámolót a vakációról. A rajzkiállításra kedves szívekkel együtt szívesen látunk. — Róth Margit és Manci, Szalmár. Rejtvényeiket átadjuk a rejtvény-szerkesztő bácsinak. Hallom, hogy lázosan készülök mártis a karácsony előtti gyermekjélelkiállításra. — Glück Klári és Magdi, Szalmár. Gyógyulsz-e már Magdika? Bizony a betegség nem kellemes, különösen mikor olyan jó fürödni a hús hullámokban. Szeretettel gondolunk rád. — Juhász Gyöngyi, Talabánya. Mi az Gyöngyikém? Semmi hírt sem kapunk maguk feől. Várjuk válaszukat. — Koczka Barnuska, Bulcs. Örültetek Zollikának és Ducikának? Írjátok meg, hogy felt el a nyár. Merre járlatok és mivel töltöttétek az időt. — Ifj. Faff Lajoska, Tasnád. Rajzaid még nem küldjük haza, mert még szükség lesz rá, de légy csak türelemmel, mert vissza fogod kapni. Édes anyádnak szíves üdvözlés. — Bölöni Sárika Zaláu. Elküldtük neked a Miki egér levelezőlapokat. Megkaptad-e? s jelszettek-e? Íri Sárika, a leveleidet sze-

rebellet olvasgattuk. — Ágoston Anna, Anka János, Kovács József, Adám Dénes, Kolozsvár. Várjuk leveleiteket. — Árvalány Nevelő Olhón, Kolozsvár. Mit csinálnak a kis cimborák? Megérkeztek-e rendszeren az újság? Az igazgálónéninek szeretettel sok üdvözlésüket küldünk. Örömlénk, ha az intézet is részt venne a rajz és játékiállításon. — Ambrus Erzsébet, Alexa Sándor, Nagyvárád. Nem feledkezünk el ti rólatok sem, de ti sem feledkeztek meg az Uj Cimboraól. — Övári-i kis cimborák ti rátok is szeretettel gondolunk. De ám a nyáron egy kicsi lusták voltatok, reméljük, az iskolában kipótoljátok majd az elmulasztottait. Igyekezzetek új kis cimborákat szerezni. Minden olvasónk legálább egy új kis cimborát. — Perédi Ády, Nagyvárád. Kedves kicsi Ádykám, — megkaptuk a cikket. Levelet is vártunk mellette — legálább egy pár sort. Szeretettel üdvözlünk.

DALOLJATOK KIS CIMBORÁK!

VÁNDOROL A DARUMADÁR.

Vándorol a darumadár.
Amerre megy sír a határ,
Sárga-piros lombot hullat,
Darumadár husan krugat.

Darumadár Isten veled.
Ami szívünk sohasem feled.
Jöjj vissza majd, jöjj vidáman,
Szép tavaszi napsugárban.

HOL ÉS KINÉL RENDELHETŐ MEG AZ UJ CIMBORA?

Kolozsvár: Gálffy Zsigmond, Unitárius kollégium igazgálósága, Fairkas Anna, Központi nők titkársága, Farkas u. 8., Kolozsváry István, Monostori u. 61.

Nagyvárád: Hegedüs Hirlapinoda, Ref. Jövő szerk., Kiss Bertalan.

Nagykároly: Szabó Dezső nyug. jegyző, str. Andrei Munesan (Petöfi u.) 70. és Taub tózsde.

Dés: Róm. Kath. Zárda igazgálóság, Movik Antal tanító.

Nagybánya: Janovszky Imre, Str. Horia 12. (Postarét).

Kézdivásárhely: Kovács hirlapinoda.

Szalmár: Szamos Hirlapinoda.

FEJTÖRŐ

KERESZTREJTVÉNY.

Beküldte: Veréby Géza, Szalmár.

1	2	3	4
5	6	7	8
9			
10			11
		12	
13			
14			

Vízszintes sorok: 1. A keresztrejtvény is ez. 5. Rigónak a felc. 8. Mutatónévmás. 9. A legnagyobb orru állat. 10. . . . ni. 11. Két magánhangzó. 14. Kicsi, zöld éneklő madár is színéről van elnevezve).

Függőleges sorok: 1. Férfi név régiesen írva. 2. Nem rossz. 3. A mészáros is gyakran teszi. 4. Minden állatnak van. 6. Ilonka becézve. 7. K-val ruhát pucolnak vele. 8. Női név fonetikusan. 12. Távolodást jelent. 13. Férfi magánhangzó.

A 11. ék számban közölt rejtvények helyes megfejtése. Vízszintes sorok: 1. száj, 4. suta, 7. ne, 8. éva, 10. L. L. 11. kerítés, 14. her, 15. rét, 17. a fóká, 20. éden, 22. ökiör, 24. or, 27. le, 28. repülőgép, 31. déj, 32. láng.

Függőleges sorok: 1. s. n., 2. zeke, 3. jer, 9. rigó, 12. arad, 13. árak, 14. Hunor, 16. tenep, 18. fésűl, 19. Körös, 21. ered, 23. ölég, 26. öl, 29. pé, 30 gá.

Helyesen megfejtették: Sróth Ödike, Tereh

Sanyika és Klári, Mankovits Agi és Debreceni Ferike, Hb. Malkó Tivodar, Resica, Fejérdy Ildikó, Mercurea Nirai. Szabó Arpád, Ardu. Balogh Pistike, Timisoara. Róth Margit és Imre, Papp István és Tibor, Glück Klári és Margit, Weres Zsófi, Cluj.

Nyereltesek lettek: Szabó Arpád, Ardu. Balogh Pistike, Timisoara. Papp István és Tibor, Hb.

Az Uj Cimbora kiskönyvtára

Az Uj Cimbora kis könyvtárában levő könyvekre felhívjuk a lelkészek, tanító urak és a szülők figyelmét. Jelenleg a következő könyvek kaphatók:

Benedek Elek: Három gyermek és egy kutyácska története, a 12 lei és 5 lei portóköltés.

Szentimrei: Verses magyar krónikája, a 12 lei és 5 lei portó költés.

László Marcella: Az öreg tanító háza. Vizsgai szindarab, a 20 lei és 5 lei portó.

László Marcella: Három kis szindarab, a 20 lei és 5 lei portó.

László Marcella: A mindentudó könyv. Karácsonyi szindarab, a 20 lei és 5 lei portó.

László Marcella: Nótás Zsuzska, mesék, a 80 lei és 10 lei portó.

László Marcella: A mesemondó királykisasszony, szindarab, a 35 lei és 5 lei portó.

László Marcella: A mesélő királykisasszony, mesék, a 20 lei és 5 lei portó.

Az Uj cimbora előzetési árai: Romániában $\frac{1}{4}$ évre 50, $\frac{1}{2}$ évre 100, egész évre 200 Lei. A Családszövetség tagjainak 160 Lei és 10 Lei portó. Egyes szám ára 5 Lei. Magyarországon 12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Csehszlovákiában 60 ek.

Uj Cimbora szerkesztősege és kiadóhivatala
Satu-Mare, P. Bratianu No. 9.

Nyomatott:

SZABADSÁJTO R. T. NYOMDABÉRLETE
SATU-MARE.